

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za ustavne zadeve

2012/2223(INI)

10.10.2012

MNENJE

Odbora za ustavne zadeve

za Odbor za zunanje zadeve

o klavzuli o medsebojni obrambi in solidarnostni klavzuli EU: politična in operativna razsežnost
(2012/2223(INI))

Pripravljaivec mnenja (*): Andrew Duff

(*) Postopek s pridruženim odborom – člen 50 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za ustavne zadeve poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. Navedba sklicevanja

Predlog resolucije

Predlog spremembe

– ob upoštevanju sklepa za razpustitev skupščine ZEU,

2. Navedba sklicevanja 6a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

– ob upoštevanju členov 4 in 5 Severnoatlantske pogodbe,

3. Uvodna izjava Ba (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ba. ker se varnost in boj proti mednarodnemu terorizmu obravnavata kot prednostna naloga EU; ker sta potrebna skupen odziv in strategija vseh držav članic;

4. Uvodna izjava Ca (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Ca. ker trenutni izzivi na področju varnosti vključujejo veliko število zapletenih in spreminjajočih se tveganj, kot so mednarodni terorizem, širjenje orožja za množično uničevanje, razpadajoče države, zamrznjeni in brezkončni spori, organizirani kriminal, kibernetične grožnje, pomanjkanje energetskega virov, uničevanje okolja in s tem povezana varnostna tveganja, naravne in druge nesreče, pandemije itd.;

5. Uvodna izjava Cb (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

Cb. ker EU priznava mednarodni red, ki temelji na učinkovitem multilateralizmu na osnovi mednarodnega prava; ker se na ta način izraža prepričanje Evropejcev, da se nobena država ne more sama soočiti z novimi grožnjami;

6. Odstavek 1

Predlog resolucije

Predlog spremembe

1. poziva države članice, Komisijo in podpredsednico/visoko predstavnico, naj v celoti izkoristijo potencial vseh zadevnih določb Pogodbe ter zlasti klavzule o medsebojni obrambi in solidarnostne klavzule, da bodo ***Evropejci*** dobro zavarovani pred ***resnimi varnostnimi tveganji na podlagi večje stroškovne učinkovitosti in pravične delitve*** bremen in stroškov;

1. poziva države članice, Komisijo in podpredsednico/visoko predstavnico, naj v celoti izkoristijo potencial vseh zadevnih določb Pogodbe ter zlasti klavzule o medsebojni obrambi in solidarnostne klavzule, da ***bi zagotovile nedeljivo varnost vseh držav članic in zajamčile, da bodo za vse Evropejce veljala enaka varnostna zagotovila in bodo enako*** dobro zavarovani pred ***tradicionalnimi in nekonvencionalnimi grožnjami, ob upoštevanju potrebe po večji stroškovni učinkovitosti in pravični delitvi*** bremen in stroškov;

7. Odstavek 2b (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

2b. ob potrjevanju, da ostaja zaščita ozemelske nedotakljivosti in državljanov v središču obrambne politike, poziva Svet, naj posnema pristop Nata, ki predvideva ravnanje v neizogibnih okoliščinah, ko je za zaščito varnostnih interesov zaveznic potrebno preprečevanje zunanjih groženj in uporaba oboroženih sil;

8. Odstavek 4

Predlog resolucije

4. poudarja, da *imajo Unija in države članice na voljo celo vrsto instrumentov za soočanje z izrednimi dogodki v solidarnem duhu, kot so mehanizem na področju civilne zaščite, Solidarnostni sklad, možnost dodelitve ekonomske in finančne podpore v primeru hudih težav, kot določa člen 122 PDEU*; prav tako opozarja na zavezo o razvijanju medsebojne politične solidarnosti v zunanji in varnostni politiki v skladu s členom 24 PDEU; poudarja, da namen klavzule o medsebojni obrambi in solidarnostne klavzule ni nadomestiti katerega od teh instrumentov, temveč jih dopolniti v primeru izredne grožnje ali škode, ter zlasti kadar bo odziv terjal politično usklajevanje na visoki ravni in sodelovanje vojske;

9. Odstavek 6

Predlog resolucije

6. opozarja države članice na njihovo nedvoumno obveznost, da z vsemi sredstvi po svojih močeh pomagajo, če je ena od držav članic žrtev oborožene agresije na svojem ozemlju; *poudarja, da se agresija v velikem obsegu proti državi članici v bližnji prihodnosti sicer zdi malo verjetna, da pa morata tradicionalna obramba in obramba pred novimi grožnjami ostati ena od prednostnih nalog dnevnega reda*; opozarja tudi, da *Pogodba določa, da za države EU, ki so članice Organizacije Severnoatlantske pogodbe, Nato ostaja temelj njihove kolektivne obrambe in okvir za njeno izvajanje, ter da morajo biti obveznosti in sodelovanje na področju medsebojne obrambe skladni z obveznostmi v okviru Nata*;

10. Odstavek 7

Predlog spremembe

4. poudarja *potrebo po tem, da EU nadalje razvije celovit pristop k obravnavi globalnih groženj in izzivov na podlagi širokega spektra instrumentov, ki so na razpolago njej in državam članicam, vključno z vojaškimi sredstvi kot zadnjo možnostjo*; prav tako opozarja na zavezo o razvijanju medsebojne politične solidarnosti v zunanji in varnostni politiki v skladu s členom 24 PDEU; poudarja, da namen klavzule o medsebojni obrambi in solidarnostne klavzule ni nadomestiti katerega od teh instrumentov, temveč jih dopolniti v primeru izredne grožnje ali škode, ter zlasti kadar bo odziv terjal politično usklajevanje na visoki ravni in sodelovanje vojske;

Predlog spremembe

6. opozarja države članice na njihovo nedvoumno obveznost *v skladu s členom 42(7) PEU*, da z vsemi sredstvi po svojih močeh pomagajo, če je ena od držav članic žrtev oborožene agresije na svojem ozemlju; opozarja tudi, da *je velika večina držav članic EU hkrati članic Nata in da mora biti zato skupna varnostna in obrambna politika Unije združljiva in skladna z obveznostmi v okviru Nata, pri čemer pa je treba upoštevati neodvisnost EU; se zaveda posebnega značaja varnostne in obrambne politike tistih držav EU, ki niso članice Nata, vendar meni, da izvajanja klavzule EU o medsebojni pomoči ne bi nikoli smeli sprožiti brez posvetovanja z Natom in prošnje za njegovo sodelovanje*;

Predlog resolucije

7. hkrati poudarja, da je enako pomembno pripraviti se za okoliščine, ki vključujejo države članice EU, ki niso članice Nata, ali ozemlja države članice EU, ki so zunaj severnoatlantskega območja in jih zato Washingtonska pogodba ne zajema, ali za okoliščine, ko v Natu ne bo dosežen dogovor o kolektivnih ukrepih;

11. Odstavek 9

Predlog resolucije

9. poudarja pomen odvrčanja in zatorej potrebo po zanesljivih vojaških zmogljivostih v rokah evropskih držav; spodbuja države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za sodelovanje pri razvoju vojaških zmogljivosti, zlasti v okviru dopolnjujočih se pobud EU in Nata „Združevanje in skupno izkoriščanje“ ter „Pametna obramba“, ki ponujata ključno razvojno možnost v času omejenih obrambnih proračunov;

12. Odstavek 9a (novo)

Predlog resolucije

Predlog spremembe

7. hkrati poudarja, da je enako pomembno pripraviti se za okoliščine, ki vključujejo države članice EU, ki niso članice Nata, ali ozemlja države članice EU, ki so zunaj severnoatlantskega območja in jih zato Washingtonska pogodba ne zajema, ali za okoliščine, ko v Natu ne bo dosežen dogovor o kolektivnih ukrepih, **pa tudi za uporabo njegovih zmogljivosti, kot je predvideno v sporazumu Berlin Plus;**

Predlog spremembe

9. poudarja pomen odvrčanja in zatorej potrebo po zanesljivih vojaških zmogljivostih v rokah evropskih držav; spodbuja države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za sodelovanje pri razvoju vojaških zmogljivosti, zlasti v okviru dopolnjujočih se pobud EU in Nata „Združevanje in skupno izkoriščanje“ ter „Pametna obramba“, ki ponujata ključno razvojno možnost v času omejenih obrambnih proračunov; **v zvezi s tem ponovno poziva nacionalna obrambna ministrstva, naj v večji meri spoštujejo delo Evropske obrambne agencije in ga izkoriščajo; poleg tega spodbuja države članice in Evropsko službo za zunanje delovanje k nadaljnji razpravi o uvedbi stalnega organiziranega sodelovanja, predvidenega v Lizbonski pogodbi;**

Predlog spremembe

9a. meni, da bi se tako NATO kot Evropska unija za okrepitev njenega sodelovanja morala osredotočiti na krepitev svojih ključnih zmogljivosti, izboljšanje interoperabilnosti in

usklajevanje svojih doktrin, načrtov, tehnologij, opreme in metod usposabljanja;

13. Odstavek 10

Predlog resolucije

10. znova poziva k sistematični harmonizaciji vojaških zahtev ter usklajenemu načrtovanju obrambe in nakupov, ki ustrezata ambicijam EU in sta usklajena s procesom obrambnega načrtovanja v okviru zveze NATO; ob upoštevanju višje ravni varnosti, ki jo zagotavlja klavzula o medsebojni obrambi, spodbuja države članice, naj razmislijo o večnacionalnem sodelovanju pri razvoju zmogljivosti in, kadar je to primerno, o specializaciji kot o osrednjih načelih *njihovega* obrambnega načrtovanja;

Predlog spremembe

10. znova poziva k sistematični harmonizaciji vojaških zahtev ter usklajenemu načrtovanju obrambe in nakupov, ki ustrezata ambicijam EU in sta usklajena s procesom obrambnega načrtovanja v okviru zveze NATO; ob upoštevanju višje ravni varnosti, ki jo zagotavlja klavzula o medsebojni obrambi, spodbuja države članice, naj razmislijo o večnacionalnem sodelovanju pri razvoju zmogljivosti in, kadar je to primerno, o **geografski** specializaciji **in specializaciji za posamezne vloge** kot o osrednjih načelih *svojega* obrambnega načrtovanja;

14. Odstavek 15

Predlog resolucije

15. poudarja, da **je treba preprečiti vsakršno moralno tveganje, saj bi lahko nekatere** države članice **zamikalo, da bi se preveč zanašale na solidarnost drugih in premalo vlagale** v lastno varnost in zmogljivosti za odzivanje na nesreče; poudarja, da so za zagotavljanje civilne zaščite in varnosti na svojem ozemlju v prvi vrsti odgovorne države članice same;

Predlog spremembe

15. poudarja, da **morajo** države članice **vlagati** v lastno varnost in zmogljivosti za odzivanje na nesreče **ter se ne smejo pretirano zanašati na solidarnost drugih**; poudarja, da so za zagotavljanje civilne zaščite in varnosti na svojem ozemlju v prvi vrsti odgovorne države članice same;

15. Odstavek 16

Predlog resolucije

16. meni, da bi morali solidarnostno klavzulo uporabiti, kadar okoliščine presegajo zmogljivosti prizadete države članice ali terjajo večsektorski odziv, ki vključuje več akterjev; poudarja, da solidarnost pomeni tudi obveznost vlaganja

Predlog spremembe

16. meni, da bi morali solidarnostno klavzulo uporabiti, kadar okoliščine presegajo zmogljivosti prizadete države članice ali terjajo večsektorski odziv, ki vključuje več akterjev; poudarja, da solidarnost pomeni tudi obveznost vlaganja

v zadostne nacionalne zmogljivosti;

v zadostne nacionalne *in evropske* zmogljivosti;

16. Odstavek 32

[prestaviti odstavek 32 in ga vnesti za odstavek 27]

17. Odstavek 33

Predlog resolucije

33. poziva države članice k izmenjavi najboljših praks na področju racionalizacije njihovih nacionalnih postopkov za krizno usklajevanje in k sodelovanju njihovih nacionalnih centrov za krizno usklajevanje z EU;

Predlog spremembe

33. poziva države članice *h krepitvi zmogljivosti za zagotavljanje in prejemanje pomoči in* k izmenjavi najboljših praks na področju racionalizacije njihovih nacionalnih postopkov za krizno usklajevanje in k sodelovanju njihovih nacionalnih centrov za krizno usklajevanje z EU; *meni, da bi morali premisliti tudi o možnosti načrtovanja in izvedbe ustreznih vaj za odzivanje na krize na ravni EU, v katerih bi sodelovale nacionalne strukture za odzivanje na krize in ustrezne strukture EU;*

18. Odstavek 33a (novo)

Predlog resolucije

19. Odstavek 35

Predlog resolucije

35. opozarja, da mora Evropski svet v skladu s solidarnostno klavzulo redno ocenjevati grožnje, s katerimi se sooča Unija; meni, da mora vsaka taka ocena potekati na vsaj dveh ločenih ravneh: na bolj dolgoročni osnovi v Evropskem svetu, v okviru procesa, ki bi moral biti tudi podlaga za strateški razmislek, ki se bo odražal v prihodnjih posodobitvah

Predlog spremembe

33a. meni, da je bistveno vzpostaviti potrebne postopkovne in organizacijske vezi med ustreznimi službami držav članic, da bi zagotovili pravilno delovanje solidarnostne klavzule ob njeni uporabi;

Predlog spremembe

35. opozarja, da mora Evropski svet v skladu s solidarnostno klavzulo redno ocenjevati grožnje, s katerimi se sooča Unija, *in to nalogo usklajevati s partnerji iz Nata*; meni, da mora vsaka taka ocena potekati na vsaj dveh ločenih ravneh: na bolj dolgoročni osnovi v Evropskem svetu, v okviru procesa, ki bi moral biti tudi podlaga za strateški razmislek, ki se bo

evropske varnostne strategije in strategije za notranjo varnost, in v okviru pogostejših celovitih pregledov trenutnih groženj;

odražal v prihodnjih posodobitvah evropske varnostne strategije in strategije za notranjo varnost, in v okviru pogostejših celovitih pregledov trenutnih groženj;

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	9.10.2012
Izid končnega glasovanja	+: 14 -: 9 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Alfredo Antoniozzi, Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Stanimir Ilčev (Stanimir Ilchev), Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Paulo Rangel, Algirdas Saudargas, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Zuzana Brzobohatá, Andrea Češková, Marietta Gianaku (Marietta Giannakou), Anneli Jäätteenmäki, Vital Moreira, Helmut Scholz, György Schöpflin